

Posudek rigorózní práce
vypracované Mgr. Irenou Trunečkovou
na téma „Představenstvo akciové společnosti“

Předložená práce je věnována stále aktuálnímu tématu právního režimu statutárního orgánu akciové společnosti. Uchazečka rozdělila text (kromě úvodu a závěru) do sedmi kapitol, v nichž postupně pojednává obecně o postavení představenstva v rámci organizační struktury akciové společnosti, o jeho působnosti podle české právní úpravy, způsobilosti k výkonu funkce člena představenstva, o vzniku a zániku funkce, dále o vybraných právech členů představenstva a jejich povinnostech a konečně o soukromoprávní odpovědnosti člena představenstva. Práci zakončuje stručný závěr, v němž jsou shrnuty některé poznatky, k nimž se autorka dopracovala. Takto zvolená struktura je v zásadě logická a pokrývá zvolené téma. Diskusní může být vnitřní členění kapitoly VII. Otázkou je zejména vztah povinnosti jednat v souladu se zájmy společnosti (povinnost loajality) a povinnosti péče řádného hospodáře, která může být jedním z témat diskutovaných při obhajobě.

Po metodologické stránce postupuje autorka od pojednání o obecnějších otázkách k problémům speciálním. Dílčím způsobem je využita i metoda srovnávací. Jisté rezervy spatřuji zejména ve větší práci s tuzemskou judikaturou, které je právě ve zpracovávané oblasti dosti bohatá.

Po obsahové stránce je práce zajímavá právě pasážemi věnovanými úpravě právního režimu statutárního orgánu public company (kterou lze považovat za obdobu tuzemské akciové společnosti) ve Spojeném království. I když, jak autorka správně zdůrazňuje, se zde uplatňuje monistický model – na rozdíl od tuzemského dualistického – řešení řady právních otázek v zahraničí může působit jako inspirace pro tuzemské právní prostředí. Stranou autorčiny pozornosti nezůstala ani komunitární úprava.

Z dílčích připomínek lze upozornit na str. 7 na příliš schematickou charakteristiku rozdílu mezi monistických a dualistických modelem, když je dozorčí rada charakterizována pouze jako orgán s kontrolní působností. To je správné potud, že funkce kontroly převažuje, nicméně jak v tuzemsku, tak zejména v Německu má dozorčí rada i důležitou rozhodovací působnost. Na str. 8 (třetí odstavec) měla být, kromě speciální úpravy představenstva v rámci úpravy akciové společnosti, zmíněna i společná ustanovení o obchodních společnostech v rámci § 66 obchodního zákoníku. Dále mám za to, že vymezení předsedy představenstva v Kodexu 2004 je zaměřeno především na předsedu správní rady (tedy monistický model) a méně již na předsedu představenstva v rámci dualistického modelu. Domnívám se též, že vymezení exekutivních členů správní rady je příliš úzké, resp. se liší podle jednotlivých států (str. 9). Za správnou považuji poznámku o pojetí statutárních orgánů v tuzemském a komunitárním právu, případně v jednotlivých národních úpravách. Bylo by však vhodné konfrontovat (m.j. i pro účely obhajoby) závěr o pojetí statutárního orgánu nejen s navrhovanou úpravou občanského zákoníku, ale i s pojetím statutárního orgánu v budoucím obchodním zákoně, resp. v zákonu o evropské společnosti. Pokud jde o pasáž o obchodním vedení, zejména zde pocítuji shora uváděný malý důraz na práci s tuzemskou judikaturou. Z textu na str. 11 a násl. lze usuzovat, že se rozlišuje mezi pokyny, které valná hromada představenstvu nemůže udělovat a stanovením zásad, které je přípustné. Valná hromada však může představenstvu pokyn udělit, a to za podmínky, že jeho obsah nezasahuje do obchodního vedení. Může tudíž udělit například pokyn k prodeji podniku, či přípravě fúze

s jinou společností. Zajímavé je pak navazující pojednání o problematice zásahů do působnosti statutárního orgánu v právní úpravě Spojeného království a v tamní doktríně a judikatuře. Stejně tak je zajímavá i pasáž o institutu navrácení oprávnění správní rady společníkům. Závěrem k obsahovému hodnocení oceňuji přesnost uchazečky zejména pokud jde o anglické pojmosloví (viz vysvětlení pojmů „director“, „officer“), které je předpokladem dobré srozumitelnosti odborného textu. Pozitivem práce je též formulace vlastních odborných, většinou argumentovaných, stanovisek. Závěrečné shrnutí obsahuje myšlenky, jimž lze přisvědčit.

Po formální stránce má práce dobrou úroveň. Stylistické či jiné výhrady (např. str. 8, 9, či 15) jsou spíše výjimkou.

Seznam literatury obsahuje tuzemské i zahraniční (anglické) prameny. Na použitý zdroj je v textu odkazováno způsobem v odborné práci obvyklým. Práce též obsahuje seznam zkratek, s nimiž autorka v textu pracuje.

Předloženou rigorózní práci považuji za zdařilou a splňující požadavky kladené na tento typ odborného textu. Je tudíž způsobilá obhajoby.

Praha, 12. května 2008

Doc. JUDr. Stanislava Černá, CSc.